



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 226. Quænam specialiter pro scrupuloso hîc sint notanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

internam in Horis; & ratio hic specialis est, quia in hoc est specialis indecentia, cum circumstantia necessaria orationis sit reverentia & submissio ad Deum; ideoque *Med.* putat per hoc peccari mortaliter, *Corduba* autem venialiter tantum, quod videtur probabilius.

Q. 225. *An sit obligatio orandi cum spe vel fide.* 1349
 R. Negative, nam spes tantum est necessaria ad impetrandum, uti notant *Suar.* de Relig. T. 2. l. 1. c. 24. *Fil.* t. 22. n. 255. *Côn.* de spe d. 19. n. 117. Nec plus videtur velle *Becan.* de spe c. 17. q. 7. n. 7.; spes autem non est necessaria ad orationem, prout hæc est laus & cultus Dei, uti nec fides, nam Deus à beatis laudatur & colitur, licet ab his absit omnis, actualis saltem fides ac spes: potestque etiam esse oratio, prout est petitio, quamvis absit ita expressa fides ac spes, rectè enim dicit *Castrop.* t. 5. p. 4. n. 3. & *Escob.* in Th. mor. l. 48. n. 86. sufficere spem implicitam & virtualem, quæ semper adsit, si petatur aliquid, quia si non esset spes obtinendi, non peteretur. Nec dicas orationem debere esse supernaturalem, ideoque præsupponendam fidem & spem, secundum dicta l. 2. à n. 21. Nam oratio potest esse actus planè naturalis, imò & peccaminosus, v. g. si quis oret ex vana gloria vel distractè, per talem autem orationem naturalem satisfieri præcepto docet expressè *Suar.* supra l. 3. c. 3. n. 5., addens neminem hoc negare.

Q. 226. *Quanam specialiter pro scrupuloso hic sint notanda.* R. Seqq. 1350

§. I. Qui recitavit, non potest prudenter dubitare de habita intentione sufficiente ad satisfaciendum, secundum dicta à n. 1326. Statque intentio requisita cum distractione etiam voluntaria, & quamvis per distractionem amissa esset, sufficienter redit

per solam exclusionem distractionis, prosequendo opus inceptum: metus autem, ne intentio amissa sit vel non renovata, certum signum est, quòd adsit: Et nisi quis certò ac sine hæsitatione sciat, quòd mutarit intentionem orandi, judicare debet se adhuc habere.

§. II. Quando quis certò & sine ulla hæsitatione affirmare non potest se voluntariè & cum plena advertentia fuisse distractum in Officio vel notabili ejus parte, nihil tenetur repetere, quia in dubio melior est conditio possidentis, possidet autem nostra libertas, quando constat de recitatione, & non constat certò de distractione voluntaria, *Suar. de Orat. l. 4. c. 26. n. 20. Nav. Rodriq. Silv. Regin. Fill. Bonnac. Bonart. Bass.* aliique communissimè. Et idem est, si dubitet, an bene expresserit omnia, an non mutilarit nimis properando, an non sensum corruperit aliquid omittendo vel mutando, quia cùm sine dolo voluerit recitare, uti debuit, credere debet id factum esse, nisi certò constet de opposito: & licet fortè defectum commisisset, prudenter interpretamur mentem Ecclesiæ esse, quòd non obligetur repetere ea, de quibus tantùm dubitat, uti habent AA. communiter cum *Illf. T. 5. n. 40.* Si adhuc anxius sit, præcipuè propter attentionem, tutò potest se accommodare sententiæ non requirenti ullam attentionem internam, de qua n. 1340. dictum est; unde quamvis putet se toto tempore voluntariè fuisse distractum, adhuc nihil repetat, vel enim id verum non est, sed tantùm apprehenditur aut timetur, vel si verum est, adhuc prudenter judicat se satisfecisse secundùm relatam sententiam, & saltem cum tanta molestia non tenetur repetere, Quoad sacerdotes Societatis JESU & alios cum ipsis communicantes in privilegiis, videri potest novum Compendium §. III.

priv. v. *Hora canonica*, §. 4. & 5.

§. III. Inter recitandum non hæreat nec sollicitus 1352
 sit de attentione, nam hæc sollicitudo est distractio; hinc præmissâ intentione, uno tractu decurrat, nulli hærendo & ne verbum quidem repetendo, nam si quid esset repetendum ab ipso, deberet tantum in fine repeti, alioquin miserè truncaret & confunderet omnia.

§. IV. Nulla actio vel turbatio attentionem sufficientem impedit, quæ per se seu ex natura sua est compossibilis cum attentione interna, secundum dicta à n. 1335. Unde licet distrahatur per aliquid, præsertim accedente phantasiâ aut metu, ne per hoc distrahatur, si tamen actio vel res non sit de se talis, quam probi & prudentes alii homines, quando orant, omnino cavent, non tenetur tale quid cavere vel declinare, sed distractio tunc obtingens censetur involuntaria. 1353

§. V. Certum fit ex summis DD., inquit *Bonart.* 1354
 de Horis l. 3. c. 24.; idemque probat *Gob. T. 5. n. 715.* expleto officio nihil esse repetendum à scrupuloso, quomodocunque illud expleverit, nisi certò & absque ulla hæsitacione sciat culpam mortalem in eo persolvendo à se esse admissam: Et hoc teneat, inquit *Lohn.*, quamvis nesciat, sed timeat, ne non satisfecerit, ideoque nihil repetat, sive bene sive male sibi videatur recitasse: Ratio horum omnium est, quia Ecclesia non vult eos cum tanto gravamine aliter obligare; hinc docet etiam *Gob. n. 704.*, omnes, quibus recitatio Breviarii causat graves scrupulos & anxietates, posse, imò juberi debere ad tempus omittere recitationem, donec videantur posse sine tanto incommodo recitare, quia à præcepto Ecclesiæ excusatur quis per magnum incommodum, & quando timeri potest grave damnum, uti hic fit; possuntque pleraque hic dicta servari à quocunque, qui est timorata conscientia. *Dices,*

Dices, debito certo non satisfacit per solutionem incertam & dubiam. *R.* Non est hic dubia solutio, sed moraliter certa, quia est commune iudicium omnium prudentum, quod Ecclesia plus non requirat ab eiusmodi hominibus, esset enim intolerabile requirere ab illis omnimodam aut majorem certitudinem, cum ferme ad omnia hæreant & se dubitare credant.

1355

DUBIUM III.

Quid Clerici possint circa dispositionem fructuum suorum Beneficiorum.

Resp. I. Clerici beneficiarii, quoad eam partem bonorum Ecclesiasticorum, quæ necessaria est ad congruam sustentationem & decentiam status, ita fiunt domini, ut de iis possint liberè disponere. Ubi rectè notat *Nav.* hanc congruitatem & decentiam habere latitudinem, & suos gradus; proindeque, si infimum congruæ sustentationis pretium sint floreni 300. medium 400. summum 500., Clericus autem infimo vivat, de reliquo liberè posse disponere. Ita *communiter*: quia id acquisivit ut stipendium sustentationis, quasi mercedem operis præstiti.

Resp. II. Probabilius etiam est, contra *Nav.* & multos *Canonistas*. Beneficiarios non Regulares (secus enim est de Regularibus, ut *vid. Lug. d. 4. s. 1. n. 2.*) absolutè esse dominos omnium suorum proventuum, ideoque etsi in profanos usus expendant, non teneri ad restitutionem; Est communior inter recentiores, apud *Binsf. Malderum & Bon. to. 1. d. 4 p. 4. ex S. Thom. Soto, Mol. &c.* tum quia fructus faciunt suos, ut supponit *Trid. sess. 24. c. 12. de Ref.*